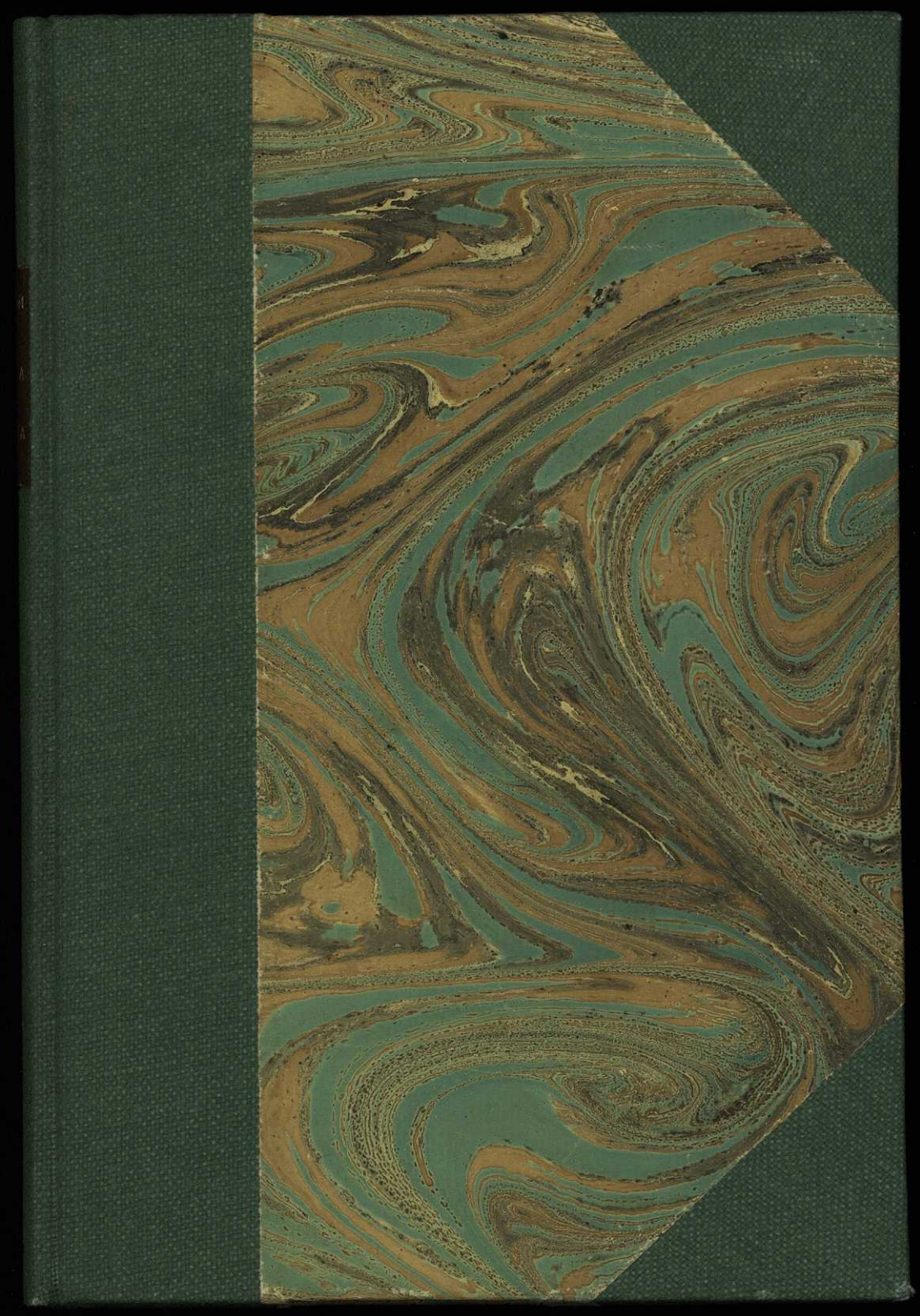

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Allmänna Sektionen

Litt.
Sv.

St. A

Lit.
Pv.

Ex. A

FLORA OCH POMO- NA AF

ERIK
AXEL
KARL
FELDT

LAFFONBERG

32
P. 998

ERIK AXEL KARLFELDT

FLORA OCH POMONA

Ex. A.

FLORA OCH POMONA

AF

ERIK AXEL KARLFELDT

STOCKHOLM
WAHLSTRÖM & WIDSTRAND

PAPPERSLEVERANTÖR: LESSEBO PAPPERSBRUK
TRYCKERI: ISAAC MARCUS' BOKTR.-AKTIEBOLAG
STOCKHOLM 1906

I N N E H Å L L

	Sid.		Sid.
FLORA OCH POMONA		Höstskog	63
Tillägnan	9	Lugnet	66
Det förgångna	11	I passionsveckan	69
Värdshuset	16	En jaktsyn	72
Epistel till Sabbacus ...	23	Stjärngossar.....	75
“Och solen löper i Jung- frun“	26	Åka på isen hala	77
En hornlåt	29	Träslottet.....	81
I Lissabon där dansa de	31	I Jupiters stund.....	92
Hästkarlar	35	Ur årets sagor	96
Den blodiga sotarn	40	Augustihymn	101
Nattyxne	42	Ode till den höstlige Nep- tunus.....	104
Hjärtstilla	45	Vinterhälsning	108
Lotus	47	TILLFÄLLIGT	
Beckblomster	49	Vid sekelskiftet	113
En frälst	49	Till Uppsala studenter	113
En förtappad	51	Kantat	117
Häxorna	53	I Mora	122

FLORA OCH POMONA

Tillägnan.

Min mun är full af glädjerop och klagan,
min själ af dagslång storm och särfläktar.
Jag är den stilla svärmaren i sagan
och tidens son den feberns färla jäktar.
Jag är den siste riddaren af liljan
i dessa boheriska rosentider,
och jag är dansaren som öfver tiljan
de strödda purpurlöf med foten sprider.

Vid pingstens gröna grind till häst jag stiger
och far så långt som sommarns vägar irra,
och hvarje soldag till en fäst jag viger,
där skratten smattra, sträng och sporrar klirra.
Lik en kurir hvars horn har brådt att ringa
sin muntra ottesång i tysta byar,
med Floras gördel framför hästens bringa
jag rider under gryningskyssta skyar.

Möt mig i kvällens land, vid kopparfloden,
där ekar spegla sina höstfestånger.
Ur dagens stungna hjärta droppar bloden,
hans bleka mun är varm ännu af sånger.
Kom, låt oss följa alla skumma drömmar
som gå med månskensögon under träden,
ty lifvets andedräkt, den ljumma, strömmar
jämväl ur nattens skygga sorgelkväden.

Det förgångna.

I gamla visor klingar det,
i gamla danser svingar det,
vinden i gamla skogar
går med dess lätta fjät.
Det skimrar från den första skyn
som seglar norrut ljus om hyn,
tidigt, när vildgässplogar
styra mot bergens bryn.

Det susar fram på tjäderns dun
i björkskog ung och knopningsbrun
vinkar där vårfruvädren
vagga i videfjun.

Det följer första svalans flykt
och reder sommarnästet tryggt
uppe i byn där fädren,
hennes och mina, byggt.

Och knappt har sommardagen bräckt,
i fältens första vakna fläkt,
fuktig af blomsterväta,
darrar dess andedräkt.

Det fladdrar kring min vildmarksgång
i doft och glitter dagen lång,
flyr som ett vallhjons fläta
in i de gröna prång.

Där hedens kullar stå i rök
från starbraksfästens heta kök,
far det förut och härmar
eko af lur och gök.

Det lyser under knotig tall
på hjortronmyr och smultronvall,
blänker från skört och ärmar,
glimmar i fors och fall.

Och här är byn vid flod och mo,
och här är svalans sommarbo.

Här vill min oro sofva
i det förgångnas ro.

Här är hvar sten dess minnesvård,
i lunden kring min faders gård
bor det som andaktsdofva,
heliga psalmackord.

I skyig natt, då allt är skumt,
då höet ångar mjukt och ljumt,
fattar det mod och talar
hvad det förborgat stumt.
Det är min egen moders röst,
den första vännens vid mitt bröst,
snyftar och lugnt hugsvalar,
bannar och bjuder tröst.

Det säger: "Här är allting kvar,
här vänta dig i godt förvar
tusende vackra sånger;
hvar har du varit, hvar?
Hvad söker du för hemligt spår,
när du till uppbrött redo står,
mörk som af sorg och ånger?
Säg, hvart du går och går!"

Och högst vid späda älfvars lopp,
där fjällen stå i somnardropp,
fjällen dem vintrar isa,
får det gestalt och kropp.
Du Siljansbrud i färgrik ståt
som står på Städjans stjälpå båt,
vifta mig än en visa,
innan vi skiljas åt!

Värdshuset.

Dal-rococo.

Säg, främling, hvarför häfver du det rungande böl?
Hvad fattas dig, hvad kräfver du? "Bespisning och öl."

Då är du på behaglig ort och må ej smäkta mer.
Du ser den humlekrönta port till nöjets högkvarter.

Här bor den store konungen af tunnor och fat,
som blandar starkt med honungen och reder allsköns
mat.

Här fjällas lax, här flänges ål, den feta hönan fläks
vid marmorbrunnens klara skål, där draken evigt kräks.

Här står den täcka oxellund, hvars bär ge öl och mäsk.
Däraf blir mänskan glad och sund och godt blir djurens
fläsk.

Här växa måra, tusengren och mången ljuvlig ört
som gör den skarpa finkeln len och kryddar vin och
vört.

Här blomma kumminhagarna till älsklig likör
och malört, god för magarna, sin bäska ånga strör.

En pigosvärm far af och till i löfsal och kök
och sprider doft af vårlig dill, spenat och purjolök.

Och bien komma surrande på honungsludna ben,
och det är sång och hurrande kring stånkorna af en.

Hur friskt att njuta bland viol den sura vårsallat
och lyfta mot en pingstblank sol det pura distillat!

Här hoppar adelsmannen af sitt trefliga föl.
"Håll", ropar sjöman, "släpp min tös, din greffiga knöl!"

För jag har gått på Hamborg med det mastiga skepp,
och jag kan många fina kast och hastiga grepp.

Och hissar jag eller halar jag, så gör jag det grannt,
och rucklar jag eller brucklar jag, så ger jag kontant."

Här sitta många ämbetsmän af skild profession;
här gråla mästare och sven om lön och kondition.

O skräddare, du skolkar nu och skalkas med makt,
du fröjdas på de holkar nyss du krögarflickan bragt.

Skomakare, hvi denna ro? Finns ingen obött klack,
och ingen vanskött stöfvvelsko hvars ofvanläder sprack?

En glad gesäll vid grinden får ett matskott och en
klunk,
och hvisslande han återgår till dammig landsvägslunk.

Men öfver trädan vid vår häck står torfeldens rök,
och lugnt från brädan på sin vält styr bonden sitt ök.

Det går ett spel med klang så späd på sädgröna fält,
det svänger in bland gårdens träd, ty så är det beställdt.

Säg, främling, hvarför häfver du det ljudande bøl?
"Det sker af stor tacknämlighet för sjudande öl."

Men akta dig för krögare, de vakta på din pung.
De se du dricker trögare, när du blir mätt och tung.

När krögarn smilat dagen lång, blir käften led och
trött.
Då skriar han med gny och bång, och du blir groft
bemött.

Då hviner han: "Jag arme man, mitt vinhus var snyggt,
I, gökar, hafven gjort det som ett svinhus så styggt."

Så fösas vi vid skymningen och klaga med hvarann,
att det skall slösas mynt och tid på denna dranktyrann.

Vi hvila oss vid vägarne i svalka och blåst
och sucka, att för ägarne väl stugan nu är låst.

Ur bukig kopparflaska håller månen sitt mjöd;
däri vi vilja plaska, till dess dagen står röd.

Epistel till Sabbacus.

Om du mig ser en gång på fröjdestigen,
bland diktens lösa folk, i dansens tummel,
gif akt, o Sabbacus, ty saunerligen
jag tål ett rynkadt ögonbryn, ett mummel.
Hur många sorgens mil jag haft att vandra
må bli fördoldt, men om jag nu dig nödgar
en glädjemil, gack själfmant med den andra
och le med mig, tills kvällen molnen glödgar.

Hur lätt att stå i den förgyllda stolen
och skria ner en värld med hot och böner,
hur svårt att gå en enda dag i solen
och döma en af skuggans arma söner!
Si, jag är ock en präst. Af påskablomster
jag virar mig en gördel kring kaftanen.
Hvar lund står prydd till fromma sammankomster,
och älven glittrar som den blå Jordanen.

Predikare, om du ett blad förvaltar
af fridens träd, hvars budskap dufvan förde,
så låt oss lägga det på vårens altar
och offra, sjungande och heligt rörde.
Se, många lifvets hedar ligga döda,
och jordens friska källsprång äro täppta;
så höj din staf, profet, och låt dem flöda
som änkans oljekruka i Sarepta.

Två skilda hopar nöta världens vägar.
Den ena skrider som vid sorgeklämtan;
kom, låt oss möta den med krans och bägar,
med varma blickar och oändlig skämtan.
Den andra är de mosigt öfverfeta
och dästa själars här; tag törneriset
och drif dem ut att hungra och arbeta,
ty dem är ingen plats i paradiset.

Vi sörja alla och vi yfvas alla.
Vi äro alla allvarsmän och narrar.
Vi hyckla njutning, när vi svälja galla,
och spänna bröstet stramt, fast hjärtat darrar.
En ser man stolt på yppig likvagn åka,
en annan lommar af på fattigkärran;
farväl, kamrater, tills hvarann vi råka,
till mærgen ömkligt nakna, inför Herran!

”Och solen löper i Jungfrun”.

Han gaf sig uppåt landet
ett leende år,
när kring glimmande hår
skön jungfrun fäste bandet
för att utgå i lejonets spår.
O du jungfru af skördarnas månad,
du de mörkljumma kvällarnas mö,
jag vill andas din doftande trånad,
och din doft är som vårbrödd i hö.
I lomtjärn vill jag bada
och i harrarnas guldbruna ström,
jag vill sofva vid hässja och lada
i en brinnande larsmässedröm.

Han drog sig uppåt bergen,
då solen rann röd
i sin hundsommarglöd
öfver hedar där skarlakansfärgen
som en eld genom bärriset sjöd.
Upp till bergen vill jag draga,
där de stå som i skälfvande skir
och där ädelfalkarna jaga
i sitt kungliga, blåa revir.
På renlaf vill jag rida
under jungfrunes täcka banér,
och i svalkan på högdalens sida
vill jag fästa mitt hufvudkvarter.

Så gick han nedåt dalen
en fullmånenatt,
en gullmånenatt.
Då vaknade näktergalen
som stum i hans hjärta satt.
Du dufna fågel, du fångna,
flyg ut i den spädgröna dal!
Jag är full af det nya och gångna,
jag är ung af berusande kval.

Den vår som var förliden
stod som nyväckt i fjällmarkens mull,
och han sjöng som i näktergalstiden
för sitt sjungande hjärtas skull.

En hornlåt.

Till *Zorn*, med anledning af prisblåsningen vid
Gesunda 1906.

Hvar är folket som blåste i djurhorn
och förkastade pipa och flöjt?
Hvar är han som ett råmande tjurhorn
sist bland spelmän till täflan har höjt?
Hvar är skalden från myrar som gulna
af de ödsliga hjortronens skörd,
och från heden, den höstliga mulna,
af den löpande branden förstörd?

Finns i Dalarnes härbrän ett bockhorn
som har kvar sina läten från förr!
Hvar är getherdens vårliga lockhorn,
som slog eko mot fällornas dörr?
Öfver åsar där majgräsen tätna,
i de nyspruckna lundarnas tid,
låt den dansa, dess sång, den förgättna,
som en vårdans af bråkande kid.

Skall han vakna med gamman och blåsa
han, de mossrudna skogarnas gud,
han hvars lungor i nattvinden flåsa
som en fånges med lidande ljud?
Skall det gråna mot blommande skyar
af en märgfull och hednisk musik,
när han stiger från åldriga byar
ned åt Gesunda glimmande vik?

Gråna = skalla, genljuda.

I Lissabon där dansa de.

I Lissabon där dansa de
på kungens röda slott,
begrönta och bekransade,
vid hurrarop och skott.
Där spelar hafvet som basun
och fjärran violin
och hvarje kind är purpurbrun
som starkt oportovin.

Där sjunga rossignolerna
i dunkel muskottlund
för prinsarne och gemålerna
i nattens ömma blund.
Där fladdra kupidonerna
på vingar af kristall
kring grefvarne och baronerna,
som sucka dagen all:

Du västanvind af Salvador
som blåser stark och vek,
väck upp en hind ur liljesnår,
att vi må drifva lek.
Jag är en hjort i myrtendagg,
min krona är af gull
och bär en ros på hvarje tagg
för all min längtans skull.

Från brinkarna vid Munga strand
hörs mäktigt gny och brus.
Där dansa paren hand i hand
i Pillmans glada hus.
Hvar man som lyfter sina lår
till gamman i hans sal
är som en präktig matador
och prins af Portugal.

En trulsig sky går tung af bly
och spyr sin hagelsvärm,
men flickan lutar vårlig hy
mot Pillmans lena ärm.
Från buktig stång med höstligt bång
en väderhane gal,
men flickan ler i Pillmans fång
som maj i Munga dal.

En fruktröd gren står gungande
och slår mot vägg och glas,
i humlegången sjungande
går östans druckna bas.
Du höstvind, fyll din vida bälg
och blås som i trumpet!
Jag är en högkrönt bröllopsälg
bland rönn i Munga vret.

Nu spricker molnets grå madrass
vid åskans hårda knall
och månens skepp med gyllne stass
går fram i vinrödt svall.
Låt oss gå ut och segla med
från höstens vissna hus
till städer under liljetråd
och slott i myrtensus.

Hästkarlar.

Öfver en målning. Till fanjunkaren och svärdsmanen
Jakob Olsson Berg.

Här rider an en dunderkarl,
en kvinnas man, en barnafar,
ja här ska ni se en grann husar
som håller fanan klar.

Han leder sin trupp i sporrande sträck,
i gupp, gupp, gupp gå skimmel och skäck,
han skriker: håll in — den står som en häck
i rosentid så täck.

Allesamman ridande män
och ingen man till fots.
Allesamman stridande män
och ingen klen till mods.

Ack, äro nu de kämpande husarerna utdragna,
husarerna med pamparna, husarerna med karbin?
Ja, nu är landet frälst och fritt och fienderna slagna,
nu sjunga vi vid sommarns midt om blomster och om vin.
Allesamman sjungande män
i sadel och barack.
Allesamman ljungande män
på vrenske och valack.

I rullande damm, med bång och brak,
en hästsvans fram, en hästsvans bak,
så störtar du fram, som en hvinande spak,
på skimrande schabrak.
Ett sexbent hjon på ärans ban,
med stång och galon, med stöflar och man
så rider du an med dubbla don,
du hurrande dragon.
Fallen, bönder, darren i dyn!
Den väldige går fram.
Hemska örnar fara i skyn
på gyllne hjälmars kam.

Ack, äro nu de gyllene dragonerna utridna,
dragonerna med kyllerna, dragonerna med pistol?
Små spelmän sporra sina föl med hornen uppåtvridna
och stöta ut sitt sköna böl mot västanvind och sol.
Allesamman råmande män
ur djupet af sin tratt.
Allesamman kråmande män
och ingen slak och matt.

Ur libstickans skydd det skymtar ibland
en flicka, prydd med kransar och band,
som vinkar med sin hvita hand
vid vägens heta rand.
Vår ridt är som il för ulmande bål,
vår blick är pil och borrhande stål,
och hjärtan dingla som på nål
vid sabeltaskans prål.
Allesamman tjusande män
och ingen späd och vek.
Allesamman brusande män
i kamp och kvinnolek.

Ack, äro nu de glattande mamsellerna utgångna,
mamsellerna med hattarna, mamsellerna med ron?
I karlar, fällen plit och lans och tagen alla fångna
vid kärleksstjärnans aftonglans på lilja och pion!
Hönslikt flyr den kacklande tropp
i bur med flax och skri.
Höklikt susar krigarnes lopp
i stolt förakt förbi.

Hvem rider i år på gungande mo
för Munga gård och Pungmakarbo?
Han vickar på sitt smala sto
och gnyr och ropar ptro.
För länge du satt vid bok och latin,
du är stel af spatt och blek som ett svin,
men rid dig röd i stormens hvin,
rusthållar Fridolin!

Svart på gröna stolpar står
en bukig tordönsvägg.
Hotfullt öfver kaskarna slår
en blixtn sin blåa egg.

Den blodiga sotarn.

En svartmuskig kvinna satt på stranden
vid Luffarbo och sjöng.

Den blodiga sotarn sof bland slagg
i jungfrumariesänghalmsdagg.
Jordmust dryper, hio, hio, sotarehio, ur dina plagg.
Med nacken mot den blåa sten,
svart och röd i månens sken,
armarna höll du, hio, hio, sotarehio, kring mina ben.

Den blodiga sotarn gick på bal,
tog sig en ros i Pillmans dal.
Svajig var du, hio, hio, sotarehio, blank och smal.
Maka dej, knöl! Å hut! Hva falls?
Här ska ni se en sotarevals.
Armarna höll du, hio, hio, sotarehio, kring min hals.

Den blodiga sotarn gaf mig ring,
gjorde mig tjock och for på ting.
Åker du bunden, hio, hio, sotarehio, land ikring?
Leker du än ditt lätta lif —
raka och rep och kyss och kif?
Trampar du valsen, hio, hio, sotarevals med ros och knif?

Nattyxne.

Öfver dig, yxne, älskogsört,
susade Veneris flyende skört,
daggen som lopp af den hvita foten
göt dig i roten
sin vårliga vört.

Daggig hon kom af de långa haf,
daggig af lundarnas färska saf,
glidande sakta i tungelnatten
nyckfullt in mot de spåda vatten,
sjönk som en svan
ned mellan kasdun och baldrian.

Veneris blomma, nattviol,
vinden dör bort som en matt fiol,
strängad med dvärgsnät från grenar och ängar,
strängad med strängar
af sjunkande sol.
Hvit är din kind, och all dagen du gömt
blicken för solen och lutat och drömt.
Vet du ditt blod som en jungfrus är blandadt?
Vet du ditt drömlif som hennes är andadt
renast och bäst
blott som en doft vid en tungelfäst?

Veneris blomma, nosserot,
vinden far upp, som sof vid din fot,
ur mörkret ett lidelsens stråkdrag svingar
på flädermusvingar
mot månens klot.
Jungfrublomma, böj dina knän,
oskuld som brytes, dess doft är från.

Vet du de skära drömmarnas öde?
Djupt i din rot går ett hemligt flöde,
en jordbrygd skum,
Veneris blomma, Satyrium.

Nattviolens blad och stängel afgifva, då de brytas, en
från lukt.

Hjärtstillå.

Stilla och skunt är på heden,
dagssus och dagsljus dö hån.
Stjärnorna skönjas, och veden
lyser från murknade trån.
Nu när jag uppstår ur rosornas rus,
flyktadt med sommarens vindar och ljus —
 hjärtstillå,
 smärtstillå,
blommar du nu kring mitt hus?

Blänkande kornblixtar draga
eldspår på synrandens stig,
tälja att ovädren jaga
än, fast de tystnat kring mig.
Åskor som skakat mitt lifs firmament,
sensommareldar som själen bränt —
 hjärtstilla,
 smärtstilla,
svalkar du svedan de tändt?

Lyssna, mitt hjärta! På heden
darrar en sista lidelsens ton,
tordönets väldiga reden
eka farväl från den nattblåa bron.
Stort var att lefva i rosor och rus,
vandra i glöd som vid vådeldars ljus;
 höstblommor,
 tröstblommor,
armt är ert sånglösa sus.

Lotus.

Behemot, den plumpa besten, rullar sig i dyn och
smetar
smuts på stänglarna som vagga öfver Nilens blåa vretar.
Si, han är en läckergom, och lotus, lotus helst han
betar.

Flora, unga blomstermoder, är ditt bästa barn en Fryne,
född att locka med sin drömdoft detta lystet svullna
tryne?

Sörjande jag går vid Nilen, och jag ser en bild i syne:

Sebulon, den flodhästlike, traskar kring och blommor
letar,
doftande vid kristna stigar och på adeliga vretar,
skälvande i mänskensdrömmar, väntande hans gröna
betar.

Beckblomster.

1.

En frälst.

Mina saf-år ha runnit undan
och min ungdom har torkat hän.
Jag har suttit i from begrundan
som en Jafet vid Noe knän.
Tills den farliga tid var gången,
har jag döfvat mitt inres brus;
det var jag som satt främst i gången,
det var jag som skrek högst i sången
i tempel och bönehus.

Jag har späkt mig och jag har fastat
som en Herrans nasir,
men min kärlek den har jag kastat
på kvinnfolk och bier.
Som en pilgrim i jämmerdalen
gick jag suckande eller teg,
men mitt hjärta slog takt i salen
till pukorna och cymbalen
och dansande unga steg.

Jag är med i den lilla skaran
som skall ankra på Ararat.
Jag har bärgat min själ ur faran,
nu, du syndiga värld, god natt.
När du drunknar i svafvelvågor,
skall jag landa på helig mark,
skall jag landa med mina plågor,
mina osläckta lustars lågor
och all ohyran i min ark.

2.

En förtappad.

Jag tänkte dansa evigt rask vid ljus och lampors sken.
Jekorum, dansen går, tiden står.
Då kom en ångestskälfva och kröp i mina ben,
då märkte jag min famn var tom, jag dansade allen.

Jag tänkte sjunga åren rundt med oförgänglig röst.
Jekorum, sången går, tiden står.
"Jag är en evig västangök, en evig gök af öst."
Då kom ett eko långt ur norr och gol om sorg och höst.

Jag satte mig på bänken under Bacchi vingårdsskylt.
Jekorum, bågarn går, tiden står.
Mitt bleka, blacka lif jag ville dricka vinförgylldt.
Då kom en smak i munnen, som med draf jag själen fyllt.

Snart tänker jag att resa till ett främmande land —
Jekorum, tiden går, klockan slår —
en dödergök, som ropar hest "ro båt!" vid Stygens strand,
en halt kompan, som vinkar med en tombutelj i hand.

Häxorna.

1.

Två stora nattfjärilsvingar,
en grubblande fåra af beck,
det är dina ögonringar
och näsrotens brådmogna veck;
på skuldran under särken
du bär som en brännjärnsfläck;
och det är mina märken,
i dem är kvinnan mig täck.

De vittna, att blickens dufva
kan lyftas till korpens flykt,
att drömmen, den jungfruljufva,
haft skydrag af hemligt och styggt.
De vittna: änglarnas like,
ett stänk din lekamen bär
af sot från Diaboli rike,
en skugga af skumma begär.

2.

Gå ej bland olvonträ och slån,
då kvällens luft är ljun!
Där dväljs en underbar demon
i trädens dunkla rum.
Det är den gamle Liothans son,
benämnd Isacharum.

Du hör hans gång i lundens fläkt,
som irrar skygg och vill
på mark af bruna höstlöf täckt
i tinande April,
och ångan af hans andedräkt
är mull som kvicknar till.

När korsmässmänen nyss var tänd
och göt sitt svaga stril,
då stod i skyn en båge spänd
och sköt en plötslig il.
Då skalf du, frysannde och bränd;
det var demonens pil.

Minns du en lilja, dystert grann,
i skuggan där du gick?
Dess mörka eld ur kalken rann
som en förtrollad drick.
Ditt öga drack och sansen svann;
det var demonens blick.

Hvad vill han i din barndomslund?
Hvi kom han dristelig
så när den vigda altarrund
och lammens frälsta stig?
Rys, jungfru, i din hjärtegrund:
han söker dig, han söker dig.

Han följer dig i storm som gnyr
vid dina vägars brädd,
han är den lösa hamn som flyr,
för dag och lärksång rädd,
när ur en mardröm het och yr
du vaknar i din bädd.

Ty allt hvad skumt det unga år,
det unga bröst bär gömdt,
allt som slår ut med suck och tår,
af sol och himmel glömdt,
allt trånsjukt lif i höstsjuk vår
är honom underdömdt.

Din fader står på vredens dag
rättfärdig, stark och vis
och dömer häxor med Guds lag
från lif och paradis,
gå, bikta vid hans fot och tag
hans tuktans hårda ris!

Vik bort från slån och olvonträ
och snårens falska sång!
Bland häckarna är saligt lä
på kyrkogårdens gång.
Bed vid din moders graf på knä,
då Satan gör dig bång!

3.

“Dansen går på grobladsplan.
Dansa mot, herr Burian!
Du är den gamla ärkedraken,
häxornas bålde storsultan.
Dig har jag vigt mitt lefnadslopp,
allt se'n jag stod i min mörka knopp.
Genom paltorna ser du mig naken:
svart är min själ och svart min kropp.”

“Luften är full af djur i kväll,
full af eld, herr Uriel,
mellan ugglevingarna brinna
vintergatsormens blanka fjäll.
Tag mig i famn och städ mig till din,
dansa mig yr i din lustgård in.
Jag är en ung och lågande kvinna,
röd är min själ och hvitt mitt skinn.”

“Stolt är din dans på bullig fot,
studsande mjuk, herr Behemot.
Sluten hårdt i skarlakansdräkten
hvälfver din kropp sina svällda klot.
Är jag dig värd, min ädle patron?
Har du ett fetare tjänstehjon?
Dansar en digrare fru i släkten,
vaggande fostret med tunga ron?”

“Spel hör jag gå ur lönlige rum.
Dansa mig död, Isacharum!
Yngling, främling, du är min like,
smäktande, längtande, blek och stum.
Glömt har jag allt, den grå kaplan,
grafven i blom under sorgsen gran,
drömmer jag flyr till ett fjärran rike
bort med dig som en svartnande svan.”

Långt, långt

bort i kvällarnas kväll

har skymningsfurstens sin boning.

Grå står hans borg under blekblå päll

med irrande eldsken till skoning.

Tungt, tungt går vindarnas spel

och brusset ur flodernas töcken.

Det är Isacharums arfvedel,

de rufvande drömmarnas öken.

Kom, kom, du skall drömma en dröm
som aldrig en kvinna drömde.

Trädet vid Pisons heliga ström,

ett frö af dess frukt jag gömde;

långt, långt bort i höstarnas höst

vaggas dess nya krona,

tusende år har jag hört dess röst

sina paradisvisor tona.

Evigt i höstarnas höst bär det frukt,
dess grenar båguna och bäfva,
sköna till åsyn och ljufva till lukt
som väntande åter på Eva.
Kunskapens frukt af glädje och sorg,
som Eva blott flyktigt fick smaka,
flödar ur kvistarnas flätade korg
till lust för Isacharums maka.

Långt, långt bort på hedarnas hed
skall du sitta i ödsligt Eden.
Jordlifvets solar gå upp och gå ned,
men du skönjer ej år och skeden.
Vissnande snabbt skall du vandra tungt
häruppe mot hemliga målet,
till dess du bestiger leende lugnt
din flammande brudbädd, bålet.

Höstskog.

En fäst bereds. Förgyllda äro löfven,
bland svarta stammar
månlijan flammar.

Var stilla, våg; I aftonvindar, töfven,
som med er oro nejderna bedröfven.

Nu sjunker solen i ett haf af korn.

En visa svingar
på röda vingar

i fjärran tummelklang ur jägarhorn:

“Jag är en mur och mina bröst som torn.“

Ännu en dag då stormen andan hämtar,
 på hvilodagen
 emellan slagen,
en flyktig höfding salomoniskt skämtar
i skumt gemak, där Venuslampan flämtar.
Som till en kröning strös allt guld i dag
 ur sommarns kista,
 all blom, den sista;
och klippan med violblått öfverdrag
är yppig hvilobädd och sarkofag.

Jag är den slagne. Nu kan allting hända,
 nu nyföds tiden,
 som var förliden.
Mitt land förödt och mina städer brända,
min ungdoms kungadöme är till ända.
Nu går jag tiggarm ur sommarns hus.
 Nu trycker hösten
 till mörka brösten
mitt hufvud, trött af många striders brus,
och ber mig slumra in i hvilans rus.

Säll är den man som intet kan förlora,
blott allting vinna
och ändlöst hinna.

Hur stolt att lägga ned sin lyckas fora
och träda naken mot det nya, stora!
Nu vaken fästligt kring min hufvudgård,
I trogna lundar,
tills undret stundar.

Månvallmon drömmer i sin stilla värld
och dryper fridens daggstänk på mitt svärd.

Nu andens ut, I döende violer,
så majvår ångar
i alla gångar.

Nu tonen hän, I döende fioler,
som myggsång tonar under kaprifoler,
när sommarns drottning nalkas med sin svit.

Nu delas dimman
i tungelstrimman,
och hon som framgår, tyst och högtidshvit,
är dödens älfva eller Sulamit.

Lugnet.

(Hedvig Charlotta Nordenflychts sista hem vid Sko.)

Än susa träden kring den ström som blek
i djupet under dalens grönska blänker
om ljusa drömmar och om mörka ränker,
om Sapphos dödssorg och om Faons svek.

Till denna strand, som all sin hvila bjöd
så ljufligt långt från vägarna och dammet,
herdinnan flydde med det sjuka lammet,
sitt hjärta, sjukt af osläckt ungdomsglöd.

Det går en stig bland väpling och kovall
ur fruktträdslund, som står i ymnig blomma;
det är som såge henne än jag komma
och blicka öfver fjärdens aftonsvall.

Och öfver böljan dansar Faons båt.
Här mötas de i körsbärsträdens ånga,
och som en drömsång ljuda Mälarns långa
och milda vågor länge efteråt.

Den drömmen, Sapfo, vet du till hvad pris
en själ som din dess heta lycka köper?
Vet du, att Brittmäss-sommarn förelöper
all höstens gråt och vinterdödens is?

Öm är din röst, men fåfängt vindar strö
den rika klagoskatt ditt hjärta tömmer.
Sin skogsbrud lätt den falske herden glömmes
hos unga slottsfrun på det stolta Sjö.

Det går en stig bland väpling och kovall,
den leder ner till milda, bleka vågor,
den för till svalkans hem från livvets lågor,
och Lugnet hvilar under ytans svall.

I passionsveckan.

O ljufligheters ljuflighet och krona —
att bjuda frid, att läka och försona,
att räcka handen
och säga: "Allt jag minns är lust och ljus!"
För alltid äro mina vårår gångna,
i grafvar ligga mina vänner fångna,
vid aftonbranden
jag sitter högstämddt ensam i mitt hus.

Och jag står upp, och öfver kyrkogårdar
jag vandrar andaktsfull bland kors och vårdar
dem skymning höljer,
och på dem alla ser jag skrifvet: Frid.
På glattis hastar jag i vägens backar;
jag har ett mål att nå på bråda klackar,
förr'n nattlugn följer
den stormande och stora aftontid.

Du är allena, liksom jag du sitter
och ler mot aftonstjärnans fjärran glitter
och tyder suset
af alla vindar himlens oro födt.
I grafvar ligga mina vänner fångna —
jag har en ovän kvar från det förgångna;
Guds fred i huset
ifrån hvars tröskel jag vardt omildt stött.

O ljufligheters ljuflighet och krona!
De svarta almar vårens psalmer tona,
och droppar lacka
som tyst och lycklig gråt mot jordens mull.
Men jag har glömt hvar harmens tår jag gråtit,
och slagen som jag fick har jag förlåtit,
och jag kan tacka
för all vår fjärran, döda kärleks skull.

En jaktsyn.

Du var som en vårsyn från vildvinstrakter,
från ridter i solsken och vildsvinsjakter — — —
Vid skogsbrynet stannar den tunga karossen,
på fotsteget står falkeneraregossen,
men luften är full af tågande svaner,
och stolta fasaner
spatsera på ekskogens gömda planer.

Då stiger du ur, då beträder du marken
och skimrar i skimret af daggiga parken,
och jakten går lös, och springaren skyggar
för skummande betar och borstiga ryggar,
och svanarna sjunga sin dödssång och sjunka
på flaxande vingar som blodigt prunka.
Vi offra dig blödande hjärtan och galtar,
fru Venus af skogen, vi resa ditt altar
i det stolta revir som Diana förvaltar.

Jag vet jag var en ibland jaktens kompaner.
Jag gick som i rus öfver ensliga planer.
Då kom du mig nära, och bäst vi tego,
jag talade ord som likt falkar stego
och foro som kungliga svanar i ljuset
och föllo och blödde för dig i gruset.
Då ville du svara med läppar som logo,
men orden dogo
i hornblåst och jaktskall som flämtande jogo.

När dufvorna satt sig på grenarnas vacklor
och skaran drog hem under stjärnor och facklor
då satt du fördold af gardinernas silken.
Jag vet jag var en i ditt följe, men hvilken?
Kanhända den grå falkeneraregossen,
som såg med så hopplösa ögon på blossen;
kanhända den tyste och drömmande knapen,
som bar som förtyngd sina nyvunna vapen;
kanhända din jaktskald i mossgrönt kläde,
som än under lundarnas höstgula säde
gick ensam och sjöng på ett vårjaktskväde.

Stjärngossar.

Det går ett ljus i vår by,
det lyser genom fönstret på en gummas gråa hy.
Då vänder hon sig, kvidande
af ålderdom och lidande.
"Nu stryker döden kring vår gård i nyårsny."

Det går ett ljus vid vår grind,
det faller som ett guldflor öfver jungfruns varma kind.
Då far hon upp ur drömmarna,
så fällen gnyr i sömmarna.
"En vacker gosse går förbi i nyårsvind."

Det går ett ljus kring vårt stall —
Nej, här är ingen sorg och död, fast natten är så kall.
Men vackra gossar ärom vi,
en vacker stjärna bärom vi,
som markens herdar vandrom vi i nyårsvall.

Åka på isen hala.

Stev af *Ivar Aasen*.

Åka på isen hala
med oskodd häst och yr,
kryssa i stormen strida
med båt som ingen styr,
rädda i kapp, där renen
på våta drifvan flyr:
det är en galnings göra
och mannens äfventyr.

Göra sig grann och fager
och färdas så fint och smått,
gömma sitt rätta lynne,
tills målet väl är nådt,
låta dig länge hoppas
och svika dig sedan brådt:
det har jag hört som oftast
skall passa kvinnor godt.

Göra sig mör i munnen
och fria på narri blott,
fresta de stackars flickor
till både stort och smått,
låta dem sedan fara
och le åt deras lott:
det har jag hört som oftast
skall passa karlar godt.

Gå så förnäm och kräsen
och byta sin håg hvar dag,
kappas om största ståten
och köpa af alla slag,
låta en annan svida
för slika företag:
det har jag hört som oftast
skall vara kvinnfolks-tag.

Gå så kavat och skryta
och pösa af själfbehag,
sitta i dryckeslaget
och hänga natt och dag,
komma se'n hem och dundra
och hota med hugg och slag:
det har jag hört som oftast
skall vara manfolks-tag.

Ändå så vill jag säga:
det finns så många slag;
råkar man på det goda,
så ser man väl andra drag.
Möter ett ärligt hjärta
ett lika hjärtelag,
ja, då är det ljust i hoppet
som sol på en sommardag.

Ja, när de rätta mötas,
är allt i sitt rätta lag.
Troget på väg de följas
i sänja och godt behag.
Ungdom och fågring vika,
men hjärtat slår friska slag;
kärleken håller sin värme
och varar till dödens dag.

Träslottet.

1.

Uret slår med hammaren
och märker tidens flykt.
Hvi hafver du dig i kammaren
så sörjande innelyckt?

De nattutspruckna häggarna
de vaja blomstertungt
och dofta utom väggarna,
där sommaren lyser ungt.

Vakna äro svalorna
och humlor och honungsbin.
Vinden rider på falorna
sin sunnanhäst med hvin.

Fara vi ut i hans ljumma spår
och fara så snabbt och vidt,
att vi rida förbi de dumma år
som löpt se'n vår sista ridt?

Brinna de bleka lågorna
i smedernas sotiga skjul?
Dansa de branta vågorna
kring frustande vattenhjul?

Kuttra de blåa dufvorna
och ropar den gråa gök?
Dallrar ännu öfver grufvorna
den rosiga rostugnsrök?

Allt vill jag se som jag sett det förr,
och intet får vara förbytt.
Husfru i furuslottets dörr,
du är femton år på nytt.

2.

För du mig in i din gästabadssal
till dröm och aftonro?
Dagern är skum och luften sval
som i det förgångnas bo.

För du mig in i din högtidssal
till ro och aftondröm?
Månen står still som i Ajalons dal
öfver tidens hvilande ström.

Apostlarna och profeterna
med vadmalsrock och kaskett
spatsera ännu på tapeterna
kring sjön Genesaret.

Bruntarna och blackarna
med svallande svans och man
knoga uppför backarna
med heliga män i kaftan.

De grå och apelmastade
de synas knäa trött,
på svankig rygg belastade
med front och frodigt kött.

David står på hög altan
och ser på Batsebas bad.
Ulliga hjordar gå vid Jordan
och beta af oljeblad.

Vet du, en gång då jag kom till besök
och satt i din ryttaresal,
grep jag prins Absaloms bruna ök,
som flydde i Efraims dal.

Lustigt jag red som till sommarfäst
genom gökskog och näktergalsland.
Det är den diktens flygande häst
som bär mig ännu ibland.

3.

Öppna de tunga kistor af ek
som gömma bak väldiga lås
den åldriga skatt som tiden gjort blek
men som varar och sent förgås.

Bred kläden och dukar på bord och bänk;
mot sjunkande, skyröd kväll
vill jag se de hvita smyckenas blänk
och brokig bonad och dräll.

Där ligger den brudstass andlös och tom
som burits på klappande bröst.
Hur fjärran den vår då dess lin stod i blom,
och hur fjärran dess spånadshöst!

Tankfull du ser på slinga och list,
du unga i änkedräkt,
du bar dem af alla brudarna sist
i din ärbara bergsmanssläkt.

Det sjunger i vindens växande hvin
som stråkar med sällsamt ljud
kring de dödas och lefvandes brudelin
i den sal där min moder stod brud.

Det sjunger om blomstrens prakt som blir blek
och om lyckans väf som består,
det sjunger om glädjens fladdrande lek
och om trohet i långa år.

När jag stiger dit upp till mitt hvilorum
uppför trappornas knarrande trä,
då ville jag böja, af vördnad stum,
för de sofvandes minne mitt knä.

Det susar i kammarn på hvinande loft
om det trogna blod som jag ärft,
och det sväfvar som gammalt lavendeldoft
kring kuddens skinande lärft.

4.

Jag sof i den dånande stormnatt
med vaggande ro i min själ.
Du bröt mig vid grinden en stormhatt
och räckte mig den till farväl.

Du sade: "Jag anar din färd blir hård
och din väg blir stormig och lång.
Välkommen igen till din frändegård,
om det lyster dig hvila en gång."

Ja väl, jag har känt som jag ärft litet malm
från fädernas flammande härd.

Jag har stått i din smedja vid släggornas psalm
och smidt på ett klingande svärd.

Och vinden från hembygdens fala och hed
må vara min reskamrat
och föra mig fram genom kamp och fred
som en sjungande glad soldat.

Men väl skall jag drömmande tänka
ibland på ditt bondeslott
och dig, min vårögda fränka,
som går där min moder gått

Och drar jag ej hemåt till hvila förr,
så möt mig vid lönnarnas lund,
när den öppnar sin korsprydd kopparörr
till min sista fädernegrund.

I Jupiters stund.

(Fjärran tid.)

Nu ingår den höga och sköna
och strålande Jupiters stund.
Det skimrar som guld bland det gröna
i fädernas heliga lund.
Nu är godt att konungar kröna.

Krönom oss en kung,
en hugstor och ung,
en höfding som kan bära
vårt riksbanér med ära,
då pilar luften skära
och stormen susar tung.
Krönom oss den bäste
som går i vårt land
och håller svärdets fäste
eller plogens horn i hand.
Kom af de blåa fjällen,
vår starka, ljusa drott!
Kom allvarsfull, som kvällen
i skogen, till ditt slott!
I dröm på vårens ängar
du gick vid gräsens sång
och fick från svenska strängar
din fasta konungsgång.

Ej skall vårt rikes lycka
i liknöjd främlingshand betros,
ej spiran som vi smycka
med hedens blom och hagens ros;

och äpplet, likt vår kärfva
och knappa skörd, som sträfsamt vinnas,
kan ingen vekling ärfva
om än en sjufaldt boren prins.

Nu skall du veta, konung: i din här
står mången som kan stiga till din like.
Se, hur det lyser här och lyser där
af nordiskt panngull i ditt vida rike.
Ej finns en yngling som på okänd stråt
af fattig moder sändes ut med gråt
som ej har rätt att föra med på färden
sin stolta arfvedel att te för världen:
sitt fribref till din egen makt och ståt.
Det vare moderns hopp, om än i skam
hon födt sin son, att han kan allt försona,
att han kan växa till ett träd med krona
som telningen af Thamars fallna stam.
Det vare sonens rätt att drömma stort
om högtidsdagen då han vänder åter
och böjer, följd af fria undersåter,
sitt hufvud inför hemmets låga port.

Det vare folkets vetskap, att den glans
det tändt kring dennes utvaldt ädla tinning
i fästlig yra och i lugn besinning
är hela folkets glans och ej blott hans.

Nu ingår den höga och sköna
och strålände Jupiters stund.
Det skimrar som guld bland det gröna
i fädernas heliga lund.
Upp, upp att konungen kröna!

»I Jupiters stund är godt att kröna konungar.» *Astrologerna.*

Synderskan Thamar var konung Davids ättmoder.

Ur årets sagor.

Speculum vitæ humanæ.

Vir:

Tagom vi plats på bänken,
pröfvom det nya mjöd!
Husmodern skär vid skänken
skifvor af årets bröd.
Hösten är stor och präktig.
Bjuggstrån och apलगrenar
sögo ur markens spenar;
nu är den goda tid,
nu är hvar tacka dräktig
bärgad i fällans frid.

Allt hvad min makt fullbordar,
skördar och blanka hjordar,
spiran i vilda nejdens
rike af träd och djur,
vann jag i heta fejders
famntag med dig, natur.
Våldsamt i timmar skumma
jagar ett tåg förbi:
löfdans och dunk på trumma,
brandlur och uggleskri.
Men i det ljusa, ljumma
lugna förblifva vi.
Branden i våra sinnen
slocknar, ocn sommarns minnen
brinna på höstens brasa
snabbt som förtorkadt ris.
Låtom vi världen rasa
blindt på sitt gamla vis!
Sörjande gråta,
fröjdepiporna låta.
Här vid vår spishäll klarar i ro vår gåta.

Här läser hösten sagan:
Allt korn af ädel sort
skall glimma under slagan,
då agnar hvirfla bort.

Senex:

Mörkret hvarur jag stigit
tätnar ännu en gång.
Harpor som länge tigit
susa min barndomssång.
Tysta, du värld, din gälla
kvidan om kamp och kval!
Renare toner kvälla
nära till lifvets källa,
nära till dödens dal.
Allt hvad jag tidigt drömde
hviskar i veka ljud,
vänner jag mist och glömde
sända förtrogna bud.
Stapplande fram eländigt,
tycks jag mig närmre ständigt
stjärnorna, blomstren, Gud.
Barn, kommen hit, I kära,
jag är som en af er.
Vishet jag vill er lära,
innan min dag går ner.

Trotsigt de starka vandra,
trampa och slå hvarandra;
vi ha den sakta anden,
andakt och sagotro,
grynings- och skymningslanden
flöda af dagg och ro.
Ofta vid aftonflamman
stå vi kamratlikt samman,
tyst, medan vinden sväller
skönt som ett pingstdön
och under skogens bågar
yrsnön i flockar tågar,
vackert som älfvor eller
svanar från sommarsjön.
Veten, att farfar väntar
snart något sagostort.
Varligt en främling gläntar
snart på vår bonings port.
Vänlig, som ludna bocken
kommer till barnens jul,
gömmar han under rocken
gåfvor fast grå och ful.
Mänskorna gråta,
fröjdepiporna låta;
stilla färdas han som löser vår sista gåta.

Där står han, gamle Jorum,
och nickar vid vår knut.
Snipp, suapp, snorum,
nu är sagan slut.

Augustihymn.

Ljunghedens glans och dunans prakt på gläntan
dö som en lång, högtidlig solnedgång.
Skogen slår upp sin psalmbok och i väntan
pröfvar sin bas till höstens ottesång.
Hör du den röst som bakom åsen rullar,
dof som ett hot om krig och syndabot?
Ser du den väg som öfver slånbärskullar
sänker sig grå i dalens djupa sot?

Går du med mig den branta stigen ned,
säg då farväl åt sol och sommarånga.
Ler du som jag, då himlens hy är vred,
värms du som jag, då svala skyar gånga?
Hör du som jag, hur vårens alla lutor
smälta till ett i stormens orgelfång?
Hör du i rägnets dån på våra rutor
majdaggens fall och vårfrubäckars språng?

Aldrig en svan far ut på granna fjädrar,
söker i rymdens klara vrår sin brud,
aldrig en rå i aftonvinden vädrar
älskarens gång vid löfvens späda ljud.
Flydt och förbytt! Där tjärnen stå i blom,
tjärnen med vass, till sena kärlekshälgen,
ropar ibland den längtanssjuke lom,
svalkar sin törst den älskogshete älgen.

Går du min väg, lägg af din glada krans,
lindad på lek i vänligare dalar;
aldrig i den du uppstår mer till dans,
ifrig och röd, i tungel-ljusa salar.
Sörj ej din krans! Jag flätar dig en annan,
flyende blad ur Floras lustgårdsdörr.
Den som bär höstens krona öfver pannan
drömmer och ler, men skrattar ej som förr.

Ode till den höstlige Neptunus.

Var det dig jag såg i gubbigt ryggsim drifvande
mot väster,
medan bister östan ref i tofvigt bröstthår, grönt som
tång?
Mindes du din ungdoms gamman, forna vårdagjämnings-
fäster?
Sökte du ditt Venusrike bortom sommarns solnedgång?

Ebb och flod ha rullat hän mångtusenårigt, o Neptune,
mången duktig sjömansrygg har stått i fuktig korderoj
se'n den dagen då du framgled som den stolte, gyllen-
brune
höfvidsmannen för den allraskönastes tritonkonvoj.

Hur du fjäskade kring snäckan, trampa' vatten och
stoltsera'!
Dina suckar som sefyrrer fladdrade kring Hennes ben.
Hur du yfdes på den glada vårseglatsen till Cythera,
då du stod i nymfers skara som en grann, galant
kapten!

Fåfångt nu i grå oktober spejar du kring svala klippor.
Ingen Venus mer begär ditt skydd i naken högtidsskrud,
ingen hafvets Flora kastar soligt blå och hvita sippor
öfver mörkret där du härskar, du de dumba fiskars
gud.

Du har goda visthuskamrar, fäster firar du i djupet,
äter kostlig rom och tömmer mången sjunken flaska
rom,
och ditt gamla skepparhufvud, rödt och lurfvigt och
försupet,
ler af fågnad, när du tänker på all njutning du bekom.

Men bevars, man ilsknar till, man är en gud och vill
regera,
och i mordiskt bakrus löser du din grofva hingst Orkan,
väcker dina supkompaner, Hydrus, Physeter med flera,
och de skumpa i ditt följe, fnysa bläck och spotta tran.

Oförtänt ur lömska bakhåll far du upp i svarta kvällar,
och din stämma, Protevs frände, härmar lejon, galt
och ko,
och när seglen fly som yra ankor öfver svalg och
hällar,
skrattar du, förnöjd och blidkad, månet kusligt ha
och ho.

Ave, Rheas son, jag hör dig! Si, jag kommer från
Cythera,
myrtenkransad styr jag hemåt, och ditt gny är utan
gagn,
ty ett ök af eld och rök som du ej mäktar kommendera
bär mig fram och klyfver trotsigt svallet från din
vredes vagn.

Hydrus = sjöormen. Physeter = kaskelotten.

Vinterhälsning.

Möter du nordanvinden, karl,
då möter du sång och yra.
Nordens Apoll bland tallarna far
med snöfjun på sin lyra.

Möter du nordanvinden, karl,
då möter du eld och låge.
Nordens Cupid bland granarna far
med lingonlindad båge.

Vädren blåsa utan ro
ur himmelens sexton grindar.
Hvem kan du lita på och tro
af alla de vilda vindar?

Möter du nordanvinden, karl,
då möter du man och ära,
lustig och djärf, med blicken klar
som nyårsmånens skära.

Glad har jag hört hans muntra appell,
när han trummade till på rutan.
Ljöd hans signal genom springor och spjäll,
då gömde jag svårmodslutan.

Glad har jag följt så mången mil
hans knarrande, hvita vägar,
druckit ur bergens frusande il
hans ymniga hälsobägar.

Kom, går du med för gammans skull?
Den kyliga kvällen lågar,
skyn är af glimmande strängar full
till lyror och till bågar.

Höfding, ryck an, jag är din man,
din man under sälla stjärnor.
Bistra kämpar följa ditt spann
och leende vintertärnor.

Kom och följ med för gammans skull,
enhvar som kan le och sjunga!
Skyarna gå som fanor af gull:
framåt, I stridbart unga!

TILFÄLLIGT

Vid sekelskiftet.

1.

Till Uppsala studenter.

I kvällarna då vinterskuggor stupa
jag hör dig sjunga, sekel, vid den djupa
och mörka randen af den ättestupa
där du vill söka dina syskons graf.
Din sång har alla smärtans brutna toner
och dofva brus som eken af kanoner
och missljud som af gnisslande maskiner
och gny som hviner
på alla lidelsers och stormars haf.

Du sjunger, hur de friska grenar knäcktes,
hur ljus, som glimtade i mörkret, släcktes,
hur många käcka färdmäns kölar bräcktes,
om all vårt släcktes
urgamla nöd och ömkansvärda färd.
Ett sekel är ett sekel till af tårar,
af höstar, sörjande förspillda vårar,
af frågan, höjd ur våra vägars villa
än djärft, än stilla,
om lifvets lott är lifvets möda värd.

Dock vet jag, sekel, att hvad än din tunga
om ärfda kval och gamla sår må sjunga,
kan den ock hjältesånger om det unga
som stormat fram i helig eld och tro.
Hvad mer om ljuset släcktes, blott det tändes?
Hvad mer om kölen bräcktes, blott den spändes
af ädelt virke och med gamman vändes
mot kusten där de fagra drömmar bo?
Hur djup och rik är seklets kämpasaga!
Hur stolt att vara född och arfvet taga
af dem som gått på ärans bädd till ro!

Af deras verk, de ringas som de storas,
kan ej ett grand i jordens mull förloras.
Det som är födt af kraft har kraft att gro.

Så glädjoms, som man gläds i skördeanden!
Allt vidare och fullare stå landen
som seklens hjältar brutit upp för anden,
att den må få sin hungers bord beredt.
Allt växer hungern, starkare bli krafven,
och stort är ropet: "Blomstre mellan hafven
all jorden som en lustgård, fylld med safven
af alla höga tankar tiden gett!"
Och det är oss som dessa röster gälla.
Vi stå i löftets lund, vid dopets källa.
Vig oss till färden, ström hvars vågor välla
af dristig ungdom och af mognadt vett.

Är ej vår ande både örn och dufva?
Kan den ej fly ur hvardagsmödans grufva
och söka allt det djärfva, allt det ljufva
som släktet drömt, då striden syntes lång?

Vi vilja tälja, sjungande på vägen,
dess allra käraste och bästa sägen,
om tusenårig lyckas värld, belägen
kanske bak fjärran seklers solnedgång,
och tro hvar teg vi rödja, det är flicken,
lagd till de andra, af de sällhetsriken
dit mänskligheten flyttar hem en gång.

Så glädjoms, som man gläds i vårens dagar,
då gryning lyser genom glesa hagar
och åkermannen fårorna bereder
att lägga neder
sitt frö af lif i daggens våta spår!
Kom, nya sekel, okänt till de kända!
Om du ger nödår, ger du ock måhända
omsider kornrikt sälla sabbatsår.
Var hälsadt med hvad godt och ondt du bringar!
Du bärs af morgonrodnans röda vingar,
din otteklocka som en lärksång klingar:
"Så länge världen står, är lifvet vår!"

2.

Kantat,

uppförd på Kungl. Operan.

LIFVETS VÄLDE.

Mäktiga ström som hvälfver våra öden,
forsande flod hvars bräddar heta döden,
ingen har sett din källas första flöden,
ingen det haf där du skall söka ro.
Fjärmaste stjärna som på fästet glänser
skönjer ej livvets rågång; utan gränser
ståndar den värld som dag och natt bebo.

DAGEN OCH NATTEN.

Dagen är stolt och modig. Hög, som hjälten
uppstår i vapenskrud från lägertälten,
går han med svärd och båge öfver fälten,
fyller med stridsigny luft och haf och jord.

Natten är tärnan som med stilla fingrar
vallmo kring kämpens heta panna slingrar,
sjunger till luta vid hans bädd och skingrar
kämpande tankar med sin ömhets ord.

Dagen är sångarn, stark till röst, och lunga.
Larmande visor älskar han att sjunga,
drager kring landen, fröjdad med de unga,
gläds åt hvar stämman djärf och gäll som hans.

Natten, hans maka, går med fot som blöder,
söker med gråt hans fjät i norr och söder,
tills hon i gryningslandet kvalfullt föder
sonen att vandra i sin faders glans.

SEKLENS FÄRD.

Men genom rymder af skugga och ljus
fara på stormhjul seklernas vagnar;
världarna ligga som skälfvande agnar.
strödda på vägen i vindens brus.

Upp till den evige konungens hus
sänder hans rike förgängliga röster,
livets lofsång från väster och öster,
skänker af skönhet från klot af grus.

VÄRLDARNAS OFFER.

Offrande träda
seklens mör för Herran,
böja i tronens
klarhet sina knän.
Hvad kan jorden gifva?
Jorden bor fjärran,
fattig och ringa
men blomstrande och vän.

Rikare stjärnor,
rymdens höga solar,
sända silfverliljor,
rosor af gull.
Jorden sitter fjärran
på de dunklas stolar,
blyg och förgäten
för sin skumhets skull.

Systrar som träden
offrande i salen
bringen af ljufhet
allt hon förmår,
blomsterdoft af Karmel,
dudaim från dalen,
mörka skogars lena
sus i nordens vår.

Täck är för Herran
jordens blomsterånga,
älskad i höjden
bleka dalars vår,
täckare ett vårligt
hjärta som kan fånga
himmelsk eld ur jordens
korta, svala år.

Offrerskor, träden
inför den som hörer,
den som ser och känner
rymdens alla vrår.
Bären glöd och brus af
ädla ungdomskörer:
större offergåfva
ej hans värld förmår.

I Mora.

Vid Vasastodens aftäckande den 11 juli 1903.

Han trädde upp ur männens flock.
Fin var hans kind och mjuk hans lock,
men nordan vajade hans rock,
den goda allvarsvinden.
Nu tystnar stapelns tunga dån
och Morabonden med sin son
står lyssnande vid grinden.

En fjällvind kom i kvalm och tö
och sjöng med munnen full af snö:
"Hvi sändes denne bort att dö
som kunnat alla frälsa?"
Vi tro dig, ödemarkens bud.
Din röst är klang och segerljud,
din andedräkt är hälsa.

Det kimmade i Siljans nejd.
Snart svepte stormen utan hejd,
en dalastorm af lust och fejd,
kring loja landamären.
Vår höfvidsman är käck och ung.
Följ med oss, lyckovind, och sjung
för höfdingen och hären!

Nu leker sommar kring hans stod.
Vi tro att än vid myr och flod
vår uppbrottssång kan dåna god,
om onda tecken sia.
Blås då på nytt från Mora strand,
du friska nordan som vårt land
kan rensa och befria!

61 1/2

PRIS:

HFT. 2.75

INB. 4.25

6000096636

Göteborgs universitetsbibliotek

NILS LINDE
BOKBINDARE
GÖTEBORG

